

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. — 't Portiertje van Roeselare. — 301. De Kleine Tooneelspeelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. — 306. De Wonderbare Redding. — 307. Fiere Margriet van Leuven. — 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het Gezin van den Visscher. — De Wilde Cow-Boy. — 323. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avontuur. — 327. De Reis in den Nacht. — De Zwarte Bende. — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare Soldaat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonderland. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Haven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. — 336. Een brutale Feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338. De vlucht over de Schelde. — 339. Neel's avontuur. — 340. De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342. De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vakantie. — 345. De vriend van den Indiaan. — 346. De Pelgrims en de Roofridder. — 347. De twee Gemzenjagers. — 348. Het verloren Koffertje. — 349. De Held van Maldeghem. — 350. Het verlaten Huis. — 351. De schat in den Kelder. — 352. — Het huis in de Dennen. — 353. De vriend van den Zeekapitein. — 354. De gestrafte Hoogmoed. — 355. Grootmoeders helpers. — 356. Een Vlaamsche jongen in Amerika. — 357. De jonge Kolonist. — 358. De herder van de Hooglanden. — 359. Na lijden komt verblijden. — 360. De twee Robinson Crusoe's. — 361. Edelmoedigheid beloond. — 362. De Durver. — 364. De Durver in de Prairie. — 365. De jonge Hovenier. — 366. De sluwe Goochelaar. — 367. De valsche Boudewijn. — 368. De zonderlinge Bezoeker. — 369. De schrik van het Dorp. — 370. De Plaagegeest. — 371. Bij de Eskimo's. — 372. Ewyn, de lijfeigene. — 373. De eenzame hoeve. — 374. Het Schot in den Avond. — 375. De Stiefmoeder. — 376. Gescheiden Vrienden. — 377. Het Avontuur der Kerstzangers. — 378. Hoogmoed gebroken. — 379. De Cirkusjongen. — 380. Uit het Cirkus. — 381. Het Spookschip.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr 402.

A. HANS.

Avonturen met een Hoed

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

AVONTUREN MET EEN HOED

I.

Karel, de oudste zoon van boer Willems, werd wakker. Hij richtte zich verschrikt op in zijn bed. Wat hoorde hij? O, ja, de hond blafte geweldig. Zou er een vreemde op de hoeve zijn? Er moest toch iets ongewoons gebeuren.

Karel stond op. Hij keek door het venster van zijn zolderkamertje. Het was een donkere nacht, en hij kon buiten niets bespeuren.

Maar Duc blafte nog altijd en rukte geweldig aan zijn ketting. Dat deed hij altijd, ook over dag, wanneer er vreemde personen op de boerderij kwamen. Het dier scheen nu wel woedend te zijn.

— Ik moet gaan zien, dacht Karel. Er gebeurt iets...

Vlug kleepte hij zich wat aan. Vader was ook wakker geworden, maar broertjes en zusters sliepen door al dat lawaai heen.

Vader hoorde de treden van de trap kraken...

— Karel, zijt gij daar? vroeg hij.
— Ja, vader, de hond blaft zoo luid! Wat zou er toch zijn?

— Wacht, ik kom.

Boer Willems stond op.

— Er kunnen wel dieven zijn, sprak zijn zoon.

— We zullen gaan zien... Voorzichtig. jongen...

Vader nam in de keuken zijn geweer van den balk. Stil opende hij de deur.

De hond zweeg nu... Willems en zijn zoon spitsten de ooren, maar vernamen thans geen enkel verdacht geluid.

— Willen we eens rond het hof gaan? fluisterde Karel.

— Ja... maar stilletjes... We mogen ons niet laten verrassen. We kunnen met gevaarlijke kerels te doen hebben.

't Kon zoo vreeselijk eenzaam zijn op het plateland. En een landbouwer mag niet angstig zijn. Hij dient moed te hebben.

Willems en zijn zoon begaven zich naar de schuur. Daar, evenals in den stal, waren de deuren nog dicht, zooals Karel ze gisteravond gesloten had, toen hij de ronde deed.

Plots hoorden ze in de verte een langgerekt gefluit. Het klonk zoo akelig in den nacht, dat beiden schrokken.

Een oogenblik zwegen ze onder dien indruk.

— Dat is bij Roevens, zei Willems dan. Hoor, ze fluiten weer... Het is daar niet pluis.

— Ik denk, dat ze ons roepen, vader hennam de jongen.

— Zou er iets gebeurd zijn? Maar waarom blafte onze hond dan zoo?

— We moeten eens gaan zien... Hoor... nog gefluit, vader.

— Wacht, ik zal moeder even verwittigen, en de deur sluiten.

Willems deed dit. En dan stapte hij met zijn zoon naar de naburige hoeve. Hij nam zijn geweer mee. Men kon dieven ontmoeten.

De landweg liep tusschen struiken, die geheimzinnig ritselden. Beide mannen waren nu toch wat zenuwachtig.

Ze zagen echter niemand.

— Er is nog licht bij Roevens, zei Willems. Zie, het schijnt door de boomen.

— Ja, er is wat voorgevallen...

Plots gaf Karel zijn vader een duw.

— Kijk, daar voor ons, fluisterde hij. Er beweegt iets... Pas op!

Willems had het ook al bemerkt. Het was of een gedaante zich naast een struik neerhurkte. Dat leek zeer verdacht.

Willems legde zijn geweer aan, gereed om te schieten. Maar hij was toch voorzichtig.

— Wie is er daar? riep hij
— O, Willems, zijt gij het? klonk het terug,
en de gedaante rees overeind.

— Ja... En ge zijt Miel Roevens!

— Ja... Ik hoorde u komen en niet wetende,
wie het was, liet ik me vallen, en richtte mijn ge-
weer... Ik vertrouwde het niet.

— En ik legde ook aan, want ik had u vaag
gezien en kreeg achterdocht...

— Er is bij ons ingebroken... Vader is erg ge-
slagen geworden. Ik ben op weg om den dokter.
Ik heb nog op mijn vingers gefloten, maar meen-
de, dat ge het niet gehoord hadt.

— Jawel... Karel is ook bij me. Onze hond
heeft ons wakker geblaft. Het beest ging erg te
keer...

— Dan zijn de dieven zeker langs uw hof ver-
trokken?

— Dat zal wel zijn... Is uw vader ge-
kwetst?

— Ja... hij ligt bewusteloos en bloedt uit het
hoofd... Ze moeten hem met een stok geslagen
hebben. God geve, dat het niet erg is.

— Karel zal met u mee gaan om den dokter.
Haast u maar... ik zal het verhaal wel bij u thuis
hooren.

— Ja, ze zijn allen op.

Karel vergezelde dus Miel Roevens. Ze waren
trouwens goede kamaraden. Ze moesten over de

Rupel en den veerman wekken, want het dorp
lag aan den overkant van de rivier.

Willems ging door naar de hoeve. Het gansche
gezin was op. De landbouwer lag op zijn bed.
Men had zijn hoofd verbonden. Hij kreunde
zacht, doch was niet bij kennis.

— O, buurman, ik ben blij, dat ik u zie zei
vrouw Roevens. Dat zijn dingen. hé? Hebt ge
Miel ontmoet? En heeft hij het u verteld wat er
gebeurd is?

— Ja, maar ik liet hem niet lang spreken. Hoe
eer de dokter hier is, hoe beter! Er is dus inge-
broken?

— Ja... Mijn man hoorde gerucht in huis...
Hij stond op... Ik was ook wakker... Mijn man
verraste twee kerels, die juist door het keuken-
venster naar buiten kropen. Ze gingen dus al
weg, de deugnieten. De baas is nooit benauwd,
ge weet dat. Hij riep Miel om de dieven na te
zetten en trok de voordeur open. Tegelijk kreeg
hij een slag op het hoofd, voorzeker met een
knuppel. Hij kwam naar me toegelopen met
bloed aan zijn hoofd; hij kon dat nog vertellen,
maar hij zonk op den rand van het bed en be-
zwijmde. O, als hij maar niet sterft! kloeg vrouw
Roevens, en ze boog zich weer over haar echtge-
noot.

— Ge moet niet seffens het ergste denken,
bemoedigde haar gebuur.

— Miel kwam dan beneden, maar de dieven waren weg, vervolgde vrouw Roevens. Van eigen lieten we ze loopen. We moesten ons met vader bezig houden. Miel heeft naar u gefloten...

— Ja, dat hebben we gehoord. Onze hond had ons al gewekt door zijn gebas. De dieven zullen langs ons hof gekomen zijn en dat heeft onze Duc bemerkt. We meenden eerst, dat het bij ons te doen was. Op het gefluit zijn we seffens gekomen, begrijpende, dat er hier iets moest gebeurd zijn.

— Dat is braaf, dat ge komt.

— We zijn toch bureu, hé...

— O, wat er een mensch overvalt! Onze hond heeft niet geblaft...

— Dat is zonderling...

— We hebben mijn man zoo goed mogelijk verbonden; hij bloedde zoo erg... Zie hem daar nu liggen!

— Laat ons hoop houden. Roevens is kloek en taai, hernam Willems.

Hij keek eens in de andere kamers. De dieven hadden in kassen gesnuffeld. Van alles lag over den vloer verspreid.

Vrouw Roevens kwam ook eens zien en al gauw ontdekte ze, dat er geld, juweelen, en kleeren gestolen waren.

Maar ze had nu geen lust, dat in bijzonderhe-

den te onderzoeken, want ze was het meest bekommerd om haar man.

Ook twee dochters en een jongere zoon waren opgestaan en keken bezorgd naar hun vader.

— Kwam de dokter toch! herhaalde moeder telkens.

Het was echter een heel eind naar het dorp. En het overzetten kostte veel tijd. Men moest eerst den veerman wekken. 't Duurde dan ook nog wel een uur, eer de twee jonge mannen met den geneesheer op de hoeve verschenen. Ook twee gendarmen kwamen mee. Karel Willems had ze ingelicht.

De dokter bemoeide zich dadelijk met den gewonde. En de gendarmen stelden een onderzoek in naar den diefstal. Miel, de zoon, stak een lantaarn aan.

De dieven hadden een vensterruit van de keuken ingedrukt, en waren langs daar binnen geraakt. Een klomp zeep, lag nog buiten.

Dan hadden de schelmen zich naar een achterkamer begeven en er twee kassen doorsnuffeld, daar buit gevonden, en allerlei voorwerpen neer gesmeten.

Vrouw Roevens kon ongeveer opgeven, wat er verdwenen was: een halsketting, een paar oorslingers, drie brochen, alles in goud. een som van drie duizend frank, en ook kleeren, welke ze niet dadelijk kon aanduiden.

— En de hond heeft niet geblaft? vroeg de kommandant der gendarmen. Dat vind ik toch vreemd.

— We hebben niets gehoord, zei moeder. Mijn man werd eerst wakker en wekte mij... Hij had een deur hooren kraken... Hij was seffens over-eind.

— Laat ons nog eens buiten zien, zei de over-ste.

De hond had zijn meester niet kunnen waar-schuwen, want het arme dier lag dood voor zijn kot.

— Ze zullen hem iets toegeworpen hebben met vergif, meende de kommandant. Dat gebeurt meer. Zulk volk kent allerlei listen.

Intusschen had de dokter baas Roevens verzorgd. Hij stelde de familie gerust. De wonde zou niet al te erg zijn. Ze kwam blijkbaar van een stokslag voort.

— Het is nog een geluk, dat de schavuiten niet op hem geschoten hebben, sprak de genees-heer. Zulk gespuis heeft gewoonlijk een revolver mee, en schiet er maar op los, als het ontdekt wordt. Dan deinst het voor niets terug.

Roevens kwam tot bewustzijn terug. Eerst was hij verbaasd over al die drukte om hem, maar dadelijk herinnerde hij zich het gebeurde. En met matte stem kon hij aan den kommandant eenigen uitleg geven.

De dokter maande hem tot rust aan en zou den volgenden morgen nog eens terug keeren. Hij bemoedigde weer het gezin.

De gendarmen eindigden hun onderzoek. Ze zouden eveneens weer komen als het licht was. Mogelijk vonden ze dan de sporen van voetstap-pen, en nog andere aanwijzingen.

Het was wel een treurige nacht voor de fami-lie Roevens. De bureu voelden dat mee.

Willems en zijn zoon bleven het langst. Voor de gebroken ruit werd een plankje genageld.

Roevens lag nu rustig te bed. Moeder en een dochter zouden bij hem waken.

— Maar ik doe vannacht ook geen oog meer toe, zei Miel.

Eindelijk vertrokken Willems en zijn zoon.

— — — — —
Den volgenden dag, tegen den noon, stond een heer aan het veer. Hij moest over den Ru-pel. Hij vroeg aan den schipper of hij niet ge-merkt had, dat in den nacht een van de booten gebruikt was.

Men had inderdaad een der schuiten 's mor-gens wat verder dan de gewone ligplaats aan-getroffen.

— Dan kunnen de dieven daarmee over en weer gevaren zijn, zei de heer.

— Ja, dat hebben we ook al gemeend, ant-woordde de schipper.

De heer behoorde tot het gerecht. Hij was afgezonden voor een nader onderzoek.

— Blijkbaar zijn de dieven dan met hun buit naar Antwerpen getrokken, zei hij. Och, daar vinden ze opkooopers.

— We zeggen het dikwijls, dat er gespuis van de stad afzakt naar den buiten om te stellen...

— O ja...

De heer voer over. Hij liet zich den weg naar de hoeve van Roevens wijzen. Hier trof hij de gendarmen aan met wien hij zou samen werken. Er waren voetindrukken gevonden op het hof en op den landweg. Die konden een goede aanwijzing zijn.

Baas Roevens was gelukkig al wat beter. Hij kon nu duidelijker vertellen, wat er gebeurd was. Veel wist hij toch niet. Hij was wakker geworden, door een gerucht in de keuken. Een deur piepte. Hij meende gefluister te hooren. Dadelijk dacht hij aan dieven. Hij stond op. En hij zag twee mannen. Een was buiten en de tweede verdween door het venster. Roevens riep zijn zoon. Tegelijk opende hij de voordeur.

— Ik was nijdig, zei hij. En ik wilde de kerels vast grijpen met de hulp van Miel. Maar pas stak ik mijn hoofd buiten of ik kreeg een slag. Ik trok me terug en vluchtte naar de slaapkamer.

Ik voelde hevige pijn... Ik zei het een en ander aan mijn vrouw en dan weet ik niets meer.

Miel was op het geroep van zijn vader naar beneden gestormd. Hij hoorde moeder jammeren en hielp vader. Van de dieven had hij niets gezien.

Vader wist alleen, dat het twee kloeke kerels leken.

Ook Willems en zijn zoon werden onder-vraagd. Ze wisten niets nieuws te vertellen.

Dezelfde voetsporen van hier, leidden langs hun hoeve. De dieven waren dus wel langs daar vertrokken en daarom had hun hond zoo geblaft.

Die weg leidde naar de Rupel. Men kon wel als vast aannemen, dat de schelmen over de rivier trokken en zeker te Antwerpen thuis behoorden.

Moeder gaf nu op, welke kleeren er verdwenen waren: een paar schoenen, een broek, een overjas van haar tweeden zoon, een bolhoed van Miel, een mantel van haar zelve. Ook miste ze twee hespen, die in de keuken aan een balk hadden gehangen.

Uit den omtrek waren belangstellenden gekomen, zoodat het roerig was rond de hoeve. En ieder hoopte, dat men de dieven zou ontdekken.

Zoo ging de dag voorbij en werd het weer avond. In de omgeving had men een onbehaaglijk

gevoel. Beter dan anders werden deuren en vensters verzekerd. Wapens werden onder het bereik gezet.

Ja, men woonde eenzaam en de nacht kon zoo duister zijn.

Een veearts had den dooden hond van Roevens onderzocht en vergif in de maag gevonden.

Met een hond was men dus ook al niet veilig. Dien nacht sliep menigeen onrustig.

Ook baas Willems werd dikwijls wakker. Er viel echter niets voor. En Duc hield zich stil.

Dagen verliepen; van de dieven had men nog geen spoor. Het was voor het gerecht geen gemakkelijke taak.

Men kende wel allerlei verdacht volkje in de groote stad, maar dit was meestal ook sluw en liet zich niet vlug verrassen.

De dieven konden ook wel elders heen getrokken zijn, als ze over de Rupel waren.

Baas Roevens genas. Na eenige dagen kon hij al wat wandelen, al werd hij gauw duizelig.

Het duurde wel twee weken, eer hij weer geregeld werken kon.

Hij voelde zich bij alles toch nog tevreden, dat het zoo afgeloopen was, want ja, de schelm die hem aanviel, had ook wel een revolver kunnen gebruiken, zooals men dikwijls in de dagbladen las bij inbraken, wanneer dieven verrast werden en zich te weer stelden.

II.

Jef Verdijk, een jongen van twaalf jaar, woonde te Antwerpen in een groote volksbuurt. Zijn vader was leurder, en ging meestal voor een gansche week naar den buiten. Jef had nog twee broertjes, en een zusje; zijn moeder was dikwijls uit werken, want het gezin had het niet breed.

Zoo kwam het dat Jef veel op straat slenterde, en in de buurt den naam had gekregen van « straatlooper ».

Dien naam verdiende hij, want als hij kans zag om iemand te plagen, zou hij het niet laten. Hij moest wel naar school, maar het gebeurde nog al veel, dat hij afwezig was. Dan liep hij achter de haag.

Jef ging niet schoon gekleed. Zijn schoenen waren veel te groot; zijn kousen vol gaten; zijn broek had hij vastgebonden met een koord; zijn vest was meestal gescheurd. En zich wasschen deed hij twee of drie maal per week, als moeder op zulk een dag thuis bleef. Eigenlijk werd de knaap zeer verwaarloosd. Hij had allerlei slechte gewoonten gekregen.

Och, Jef Verdijk vond dit leventje wel plezierig.

Op een avond kwam hij van een zwerftocht thuis. Moeder was er ook al.

— Jef, zei ze, morgen gaan we naar **Rumpst** bij tante Marie. We zijn gevraagd op haar feestdag. We zullen plezier hebben.

— O, ik ben blij, dan moet ik weer niet naar school, en ik mag op de stoomtram zitten, juichte de knaap.

Het leek hem een dag vol beloften.

— Maar nu moet ge met mij mee naar het winkeltje, op den hoek, om een nieuwe jas en een hoed, hernam moeder.

In dat winkeltje kon men oude kleeven koopen tegen geringe prijzen.

— Neen, dat niet! riep Jef nijdig uit. Liever blijf ik thuis dan met een frak en een hoed naar Rumpst te gaan.

Moeder werd nu kwaad.

— Hebt ge weer iets tegen te spreken? vroeg ze. Het is altijd hetzelfde met u, babbelaar!

— Iedereen zal me uitlachen, als ik een hoed draag, beweerde Jef. Ik kan toch mijn klak op zetten...

— Uw haren steken er door. En een frak zult ge ook dragen. Ik wil deftig bij mijn zuster aankomen.

— Ik zeg, dat ieder met mij zal lachen.

— Dan is het maar uit jaloezie, en daar stoor ik mij niet aan, hernam moeder.

— Ik doe het toch niet, zei de jongen weer

driftig. Ik trek geen jas aan en van een hoed wil ik ook niet weten.

— Hier dan, deugniet! Dat zal u leeren!

Jef kreeg een klap om de ooren.

— En nu mee, of ik sla u lam! dreigde moeder. Ha, gij zoudt baas spelen over mij! Dat zullen we eens zien.

Moeder pakte Jef bij zijn schouder en trok hem mee op straat. Jef werd al gewilliger.

Weldra kwamen ze aan een winkeltje, waar allerlei kleedingstukken voor hingen, die bijlange niet nieuw meer waren. Een oud gebogen mannetje kwam voor. Hij had een sluw gezicht met blinkende oogjes.

— Mijnheer, zei moeder, ik zou een schoone overjas en een hoed willen voor mijn zoon. Hij moet goed gekleed zijn.

— Keus genoeg, vrouwtje. Kom maar eens hier. Ge zult uw goesting wel vinden.

De verkooper haalde een paar kleedingstukken voor den dag en het passen begon.

— We zullen van uw zoon een fijn heertje maken, fleemde de winkelier.

Jef keek hem nijdig aan. Hij had heelemaal geen zin om een fijn heertje te zijn. Liefst liep hij in zijn oude bullen rond. Maar hij moest nu gehoorzamen.

Wel zesmaal diende hij van jas te veranderen. Eindelijk was de koop gedaan

— Mevrouw, ziehier deze bolhoed. Die hoort bij de jas, zei de winkelier.

De man zette den hoed op Jefs hoofd en sprak:

— Hij is percies een heer van de Meir.

— Ja, nu ziet ge er schoon uit, mijn jongen! riep moeder uit.

Jef durfde nu niet tegenspreken.

Moeder en de winkelier waren het na een tijdje eens over den prijs. Op straat zei moeder:

— Wat zult ge er morgen net uitzien. Ik mag fier zijn op u. We moeten ginder deftig aankomen.

— Ik lijk wel op een gek! bromde Jef.

— Begint ge weer? Ge zoudt zeker als een schooier bij tante Marie willen binnen vallen! Ha, rijk ben ik niet, maar als ik van de stad kom, wil ik die buitenmensen toch overbluffen.

Plots klonk luid gelach.

— Hoed, waar gaat ge met Jefke naar toe? riep een opgeschoten jongen.

Jef werd rood. Hij nam zijn hoed af, maar moeder drukte dezen weer op zijn hoofd, zoodat hij wel wat ver over de ooren zakte.

En de spotter lachte toen nog luider.

— Ge hebt hem een maatje te groot gekocht! riep hij weer.

— Nietwaard, ga liever werken! schreeuwde vrouw Verdijk terug.

De spotter stond als een luiaard bekend. Hij heette Toon Waks, en zijn vader zwalkte dikwijls

dronken naar huis. De zoon ging hem achterna op den verkeerden weg.

Er kwamen nog eenige bureu zien en Jef werd meer en meer verlegen.

— Hij ziet er fijn uit, zei een vrouw. Ge moet in den hoed een gazet steken. want hij is een beetje te groot.

Vader Waks kwam daar ook af. Hij had weer gedronken.

— Wat gebeurt er hier? vroeg hij.

— Uw schoone zoon, die de menschen niet gerust kan laten, bromde vrouw Verdijk.

— Vader, kijk eens naar Jefs frak en hoed! zei Toon.

— Een hoed... een hoed... En een frak, stamelde de dronkaard. Ik heb dien hoed nog gezien en dien frak ook. Ja, dat is zoo!

— Was de hoed maar ook genever voor u, hé! kreet een der vrouwen, tot Waks

— Och, laat me door, zei Jefs moeder. Wat let ik op praat van een dronkaard en een leeglooper.

Jef was tevreden binnen zijn woning te zijn.

— Ik heb het wel gezegd dat ze met me zouden lachen! sprak hij ontevreden.

— Laat ze lachen! Wij komen morgen deftig te Rumpst aan... En nu geen gezaag meer.

— Ik blijf liever thuis.

— Ge gaat meel!

— Met dien zotten hoed en den slippenfrak!

— Ja... En als ge niet zwijgt, krijgt ge er nog wat muilperen bij! dreigde moeder, die ook ruw was.

Ze had nooit betere taal gehoord.

De jas en de hoed werden weggeborgen. Moeder had nog veel te doen. Er werd dan gegeten.

— Allemaal vroeg naar bed! **kommandeerde** vrouw Verdijk. Te zeven uur moet ge er uit. Het is ver naar de tram en die vertrekt te negen uur.

Jef sliep niet dadelijk in. Het plezier van den volgenden dag scheen hem niet onvermengd toe. Dat hij ginder met dien frak en hoed liep, **kon** hem minder schelen. Men kende er hem toch niet, maar naderhand zou hij er ook hier mee moeten pronken en dat stond hem in het geheel niet aan.

— 't Was wel prettig naar tante Marie te gaan! zei hij bij zich zelf. Ik zal weer veel leukere dingen krijgen.

Hij was al een paar keeren te Rumpst geweest. Eindelijk sliep hij in.

's Morgens was hij vroeg op. Het werd een groote drukte. De drie kleine kinderen moesten aangekleed worden. Moeder deelde in haar zenuwachtigheid nog wat klappen uit.

Jef moest zijn nieuwen frak aantrekken en den bolhoed opzetten.

Weldra kwam er een tante, die ook **mee** zou gaan.

— Zie eens welken schoonen frak ik voor Jef heb gekocht, zei moeder fier.

— Maar mensch toch! Hij is er een echte heer mee, beweerde tante.

De jas was te groot, en de bolhoed wat te **wijd**.

— Doe een gazet in den hoed en het zal gepast zijn, meende tante. De frak mag wat lang zijn, dat is de modè. Ge hebt een schoon koopje gedaan.

— Ik wil ginder treffelijk aankomen, hernam moeder.

— Ge hebt gelijk, mensch.

Plots greep Jef den hoed vast en smet hem op den grond.

— Dat leelijk ding doe ik niet op, riep hij uit. Ik wil niet... ik ben juist een paljas.

— Hebt ge nu ooit zoo'n jongen gezien? zei moeder kwaad. Zulk een ondankbare treiteraar! Ik heb er nooit plezier van.

Tegelijk kreeg Jef een paar kletsen.

Tante bromde ook op hem.

Jef pakte den hoed maar weer op. Weldra waren ze reisvaardig en trokken heen.

Beschaamd liep Jef op straat. Moesten zijn vrienden hem nu zien, wat zouden ze lachen! Gelukkig waren die nog binnen.

Het was nog al een eindje gaan, eer ze aan de tram kwamen. Deze stond klaar. Ze zochten een goed plaatsje uit.

Na een minuut of tien vertrok de tram. Jef vergat zijn leed.

Voor de kinderen was dit een ware plezierreis. Ze zagen nu iets anders dan de achterbuurten van Antwerpen. Weldra dacht Jef niet meer aan zijn hoed en wees altijd maar naar buiten.

— Moeder, zie eens hoe schoon... kijk daar eens, en al zoo meer, klonk het uit zijn mond.

Onderweg kwamen twee reizigers in denzelfden wagen. Deze zetten zich in een hoekje, en hadden eerst geen erg in de familie. Plots keek de eene reiziger, een jonge landbouwer, aandachtig naar Jef. Het was alsof hij een schok kreeg. Hij fluisterde dan wat tot zijn makker.

Een halte verder stapte de eene reiziger er uit. Zijn gezelschap bleef zitten. Jef hoorde dat deze nog zei:

— Spoed u maar!

Natuurlijk sloeg de knaap verder geen acht op die woorden.

Toen ze te Rumpst stopten kwamen twee gendarmen in den wagen. De landbouwer sprong dadelijk recht en wees naar de familie Verdijk.

— Madam, zei een van de gerechtsdienaren, ge moet eens mee gaan.

— Ik mee gaan, maar waarheen? riep vrouw Verdijk verschrikt uit.

— Ja, dat zult ge op het bureel wel hooren.

— Maar we hebben niets misdaan, en we moe-

ten hier te Rumpst bij familie zijn

— Dat moet ik nu niet weten, hernam de gendarm. Kom mee! Ge hoort het!

Het was een heele opschudding geworden. Menschen stonden rond den wagen en keken nieuwsgierig toe. En of de familie Verdijk beschaamd was, moet ge niet vragen.

— Wat beteekent dat nu.. We worden opgebracht, bromde vrouw Verdijk

— Ik begrijp er niets van, zei de tante. Die mannen zijn zeker leelijk mis.

— Kom nu vlug mee naar het bureel, drong de gendarm aan.

De twee vrouwen en Jef gingen gewillig mee. Weldra kwamen ze aan de gendarmerie.

De overste zat achter zijn lessenaar en trok een heel ernstig gezicht.

— Vrouw, zei hij, over een tijdje is er hier bij een boer ingebroken... geld, juweelen, en ook kleedingstukken werden gestolen. In de tram heeft de landbouwer, bij wien het gebeurd is, toevallig gezien dat die jongen daar, een hoed en jas van zijn broer draagt.

Vrouw Verdijk stond even verstomd. Weldra echter schoot ze in een lach.

— Maar mijnheer toch. Die jas heb ik gisteren gekocht te Antwerpen in een magazijn van oude kleeren.

— Laat me eerst uw pas eens zien.

Moeder en tante haalden hun kaart voor den dag, en die was in orde.

— Maar, mijnheer, laat ons toch gaan... We worden hier te Rumpst verwacht op een feest, zei moeder.

— Wacht nog wat in deze kamer.

— Ziet ge nu wel dat ik deze jas niet had moeten aandoen, riep Jef uit.

— Zwijg! gebood moeder.

Plots kwam de overste binnen.

— Waarom zegt die jongen dat hij die jas niet had moeten aandoen? Dat is alles geheimzinnig, sprak hij.

— Jef was beschaamd omdat de frak te lang en de hoed te wijd is. Ge peinst toch zeker niet, mijnheer, dat ik ergens gestolen heb! Het is meer dan een jaar geleden, dat ik nog te Rumpst geweest ben. En al zijn we arme menschen, er valt op ons niets te zeggen. Dat moogt ge gerust bij ons in het straatje vragen!

— Wat doet uw man?

— Leuren! Hij gaat den buiten op!

— En die komt wel langs hier?

— Nooit! Hij is altijd in de Kempen. Een brave vent. Hij zou liever zijn handen laten afkappen dan iets te stelen. Nooit veroordeeld geweest! Ja, een keer voor vechten, maar toen had hij gelijk. Het was Waks, een dronkaard van een vent, die hem lastig viel. Mijn baas gaf hem een

paar motten en dan viel een kamaraad Waks bij... en ja, 't was er boven op. Maar die mannen kwamen met valsche getuigen. Een keer vechten is geen stelen... Waarlijk, mijnheer, ik heb dien frak en hoed gekocht en treffelijk betaald. Ik moet hier op een feest zijn bij een zuster en ik wilde dat mijn jongen er proper uitzag...

De overste nam Jef mee en vroeg hem, waar zijn moeder die jas en den hoed gekocht had.

Dan liet hij ook vrouw Verdijk dat vertellen. En de antwoorden klopten.

Miel Roevens, die op de tram had gezeten en daar de jas en den hoed herkende, had zijn vriend, Karel Willems, die hem vergezelde, te Reet doen telefoneeren naar de gendarmen.

Miel trad nu binnen en herkende weer stellig de kleedingstukken.

— Madam, ik zeg niet dat gij liegt, hernam toen de overste tot vrouw Verdijk.

— Ik vertel u de zuivere waarheid, mijnheer.

— Maar de dieven zullen dien frak en hoed aan een opkooper verkocht hebben.

— En dan steken ze die mij in de handen. Een mensch moet maar ongelukkig zijn. Ik geef mijn schoon geld en geraak in schande. Kom dan wel gezind naar een feest.

— Ja, dat is triestig. En ik moet dien frak en dien hoed in beslag nemen. Zeg mij het adres van den winkel, hernam de overste.

Jef was er niet rouwig om, dat hij jas en bolhoed hier mocht achterlaten. 't Zou hem niet deren, met bloot hoofd naar tante te gaan.

— Nu schiet er mij iets te binnen en gij moet dat weten, mijnheer! riep zijn moeder uit.

— Zeg maar.

— Gisteravond had ik den frak en den hoed gekocht. Jef droeg ze als we naar huis trokken. En Toon Waks was in de straat, een nietwaard van een jongen. Dat moogt ge in heel onze wijk vragen. Een leeglooper en een treiter. Hij lachte Jef uit. En er bleven meer menschen staan. Die trokken partij voor mij, want ze weten, dat ik treffelijk ben, al moet ik hard werken voor mijn kindertjes. Er is wat noodig in zoo'n familie. En leuren, ge wordt er niet rijk van, dat zult ge wel begrijpen, mijnheer de gendarm...

— Vertel voort van dien jongen...

— Waar was ik ook? O ja... Toon Waks maakte dus van zijn neus. Ge wordt altijd van nietswaards uitgemaakt. Menschen als wij laten ieder gerust. En Toon's vader, de oude Waks, kwam daar af, aangestooten lijk altijd. Een vent, die veel drinkt. Dat doet de mijne niet, mijnheer!

— En wat deed die Waks?

— Luister maar eens, mijnheer de gendarm. Hij moest ook naar den hoed kijken en lachen. Een vrouw zei hem nog, dat hij zeker wel gaarne zoo'n bolhoed vol genever zou willen! Och, mijn-

heer, het is zulk een dronkaard. Maar een dronkaard kan zich leelijk verklappen. Waks, de vader dus, keek nog eens naar dien frak en dien hoed, en hij zei, dat hij ze meer had gezien. Dat is aardig, hé, mijnheer de gendarm! Ze zeggen in de straat, dat Waks lange vingers heeft. Ge verstaat me wel... dat hij steelt. Hij is er al voor veroordeeld ook en heeft in het kot gezeten.

— En hebt ge het goed verstaan, wat hij zei?

— O, heel goed!

— Ja, het is gelijk moeder zegt, verzekerde Jef.

— Die Waks had den frak en den hoed meer gezien... Het was wel dat, wat hij zegde? vroeg de overste.

Vrouw Verdijk en Jef bevestigden het.

De overste moest nu weten, waar die Waks woonde.

Moeder moest zich wat bezinnen, om het huisnummer uit te rekenen.

— Fien, dat is vier en vijftig; Zwarte Frans, zes en vijftig; de Pekkel, acht en vijftig; dan komt Mie van Trees, zestig... Waks is vier en zestig... sprak ze. Ja, nummer vier en zestig... ik ben niet mis. Maar de dronkaard is in de heele straat bekend, voegde ze er bij. Ge zult hem dadelijk vinden, mijnheer de gendarm! En steek hem binnen... hij verdient het. Mogen wij nu gaan?

— Ja... Ik heb de noodige inlichtingen. Het

spijt me, dat ik uw reis moest storen, maar het was mijn plicht. Zoo kunnen we de dieven op het spoor geraken.

— Dan heeft die winkelier gestolen dingen opgekocht, hernam vrouw Verdijk. Hij zal mijn centen terug betalen. Hij is al zulk een groote deugniet als Waks zelf.

— Wees voorzichtig, vrouwtje. Ge moogt nog niet beschuldigen, waarschuwde de overste.

— Het zal wel uitkomen, wat ik denk...

De familie vertrok. Jef had kunnen dansen van plezier, omdat hij van jas en hoed bevrijd was.

Nu moesten ze naar tante Marie, die een eind buiten het dorp woonde, aan de steengelagen.

Ge weet wel, dat er aan de Rupeloevers, van Rumpst tot Boom en verder nog veel steen wordt gebakken.

Tante Marie's man en kinderen werkten op de steenwerven.

Maar vandaag waren allen thuis.

De familie uit Antwerpen werd vriendelijk ontvangen.

— Ge komt zoo laat, zei tante Marie. Ik vreesde al, dat ge uw kat zoudt zenden.

— Mensch, hoor eerst eens, wat we al ondervonden hebben, sprak Jef's moeder opgewonden.

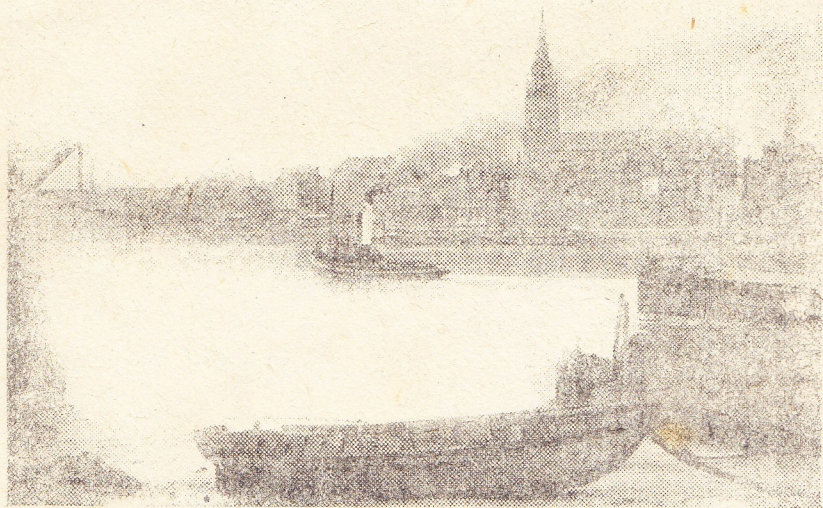
Ze had wel een half uur noodig om haar verhaal te doen, dat heel wat verbazing wekte.

Oom Rik, de man van tante Marie, wist over dien diefstal te Rumpst meer nieuws. Hij deelde

Aan de Rupel bij Boom.

Aan de Rupel bij Boom.

mee, hoe er bij Roevens ingebroken was.

Nu kon men misschien de dieven opsporen.

— Die Waks zal er wel bij geweest zijn, beweerde vrouw Verdijk.

Het werd dan toch nog een plezierige dag. Jef vermaakte zich buitengewoon goed.

En 's avonds kocht tante Marie voor hem in de buurt een schoone klak. Deze beviel den knaap beter dan de bolhoed. Een frak kon hij missen, zei Jef. Hij was geen koudkleum.

III.

Toen de familie Verdijk 's avonds thuis kwam, werd ze dadelijk door bureu omringd. Er was groot nieuws. De politie had Waks aangehouden en ook een huiszoeking gedaan in den winkel van oude kleeren. Men wist, dat vrouw Verdijk in dat onderzoek gemoeid was. Een agent had aan de bureu gezegd, haar te verwittigen, dat ze morgen op het politiebureau moest komen.

— Ja, ja, ik heb Waks doen pakken, beweerde vrouw Verdijk. Het is een heele historie. Hoor maar eens, hoe een dieverij uitkomt.

En weer deed ze het verhaal van de gestoorde reis. Allen luisterden met groote belangstelling. En nu zeiden sommige omstanders, hoe ze al lang voorspeld hadden dat het wel eens mis zou loopen met Waks. Ze wisten het wel, dat hij

dikwijls in den nacht weg was. Dan trok hij naar den buiten, en het was niet om langs de velden te wandelen en de bloemen te bekijken.

't Werd laat eer vrouw Verdijk naar bed kon. Jef lag er al in, want hij was moe.

Den volgenden morgen begaf vrouw Verdijk zich naar het politiebureau. Ze moest er nog eens alles vertellen.

En in den namiddag ontbood men haar op het gerechtshof. Daar werd ze tegenover Waks gesteld. Deze beweerde dat hij nooit over den frak en den hoed had gesproken. Vrouw Verdijk werd kwaad en de rechter moest haar kalmeeren.

Ze zei, dat ze niet voor een leugenares uitgemakt wilde worden.

Waks loochende nog. Hij was nooit te Rumpst geweest.

Maar bij het verder onderzoek bleek het, dat de voetindrukken, waarvan men de maat had, met zijn schoenen overeen kwamen. De winkelier moest erkennen, dat hij kleedingstukken gekocht had van Waks. Hij voegde er natuurlijk bij niet geweten te hebben, dat deze voortkwamen van diefstal.

Eindelijk viel Waks door de mand. Hij bekende den diefstal op de hoeve. Hij noemde zijn gezelschap, een kerel uit de buurt en die ook al meer malen veroordeeld was. Het was deze die den landbouwer geslagen had.

De twee dieven werden naar Rumpst geleid. Ze vertelden, hoe ze over de Rupel waren gevarren heen en weer.

De familie Roevens zag dus de beide schelmen. Miel ontstak in woede. Hij dacht aan de mishandeling van zijn vader. Een gendarm kalmeerde hem.

Miel mocht zijn eigen rechter niet zijn. De schuldigen zouden hun straf ontvangen.

Waks en zijn maat herinnerden zich ook, dat de hond op de hoeve van Willems luid geblaft had, toen ze daar voorbij kwamen.

De plichtigen werden terug naar Antwerpen geleid.

In de straat, waar vrouw Verdijk woonde, werd er veel over den hoed en den frak van Jef gesproken. Maar de jongen was blij, dat hij ze kwijt was.

Moeder ging hevig te keer tegen den opkooper, die dan maar het geld terug gaf, om de vrouw uit zijn winkel weg te krijgen.

Toen vader Verdijk van zijn tocht terug keerde had hij ook met verbazing het verhaal gehoord.

De leurder was een brave man, maar zwierf het liefst buiten de stad.

Nu dacht hij eens meer over den toestand van zijn kinderen na. En dan schrok hij.

Jef groeide eigenlijk in het wilde op. En om hem heen zag hij veel verkeerde dingen. Hij zou

ook kunnen worden als Toon Waks en zelfs als vader Waks.

— Dat moet hier veranderen, zei Verdijk tot zijn vrouw. We dienen beter op onze kinderen te letten.

— Ik ben er een heele week alleen mee en moet drie dagen uit werken gaan. Ge doet met een knuffel als Jef niet meer, wat ge wilt, antwoordde zij.

— Ik zal meer naar huis komen, hernam vader. Ik kan dichterbij de stad blijven en toch even veel verkoopen.

En Verdijk voerde zijn plan uit. Hij zorgde in de eerste plaats, dat Jef regelmatig naar school ging. Dit beviel den jongen eerst wel niet, maar daar stoorde vader zich niet aan. Jef moest gehoorzamen. Nu hij dagelijks de school bezocht, leerde hij zelf beter op zijn kleeren letten en werd hij ook zindelijker.

Het duurde niet zoo heel lang, of hij ging gaarne naar school.

Jef moest met moeder naar de rechtbank, toen de diefstal en mishandeling bij Roevens behandeld werd. Vrouw Verdijk en de knaap vertelden weer de geschiedenis van de jas en den hoed.

Waks en zijn makker kregen elk drie jaar gevangenisstraf. De opkooper kwam er met een boete van af.

— Ik zal meer en meer zorgen, dat mijn kin-

deren van den verkeerden weg blijven, zei vader Verdijk, toen die veroordeeling besproken werd

Moeder hielp hem nu flink. Er zat in Jef een goed hart en, al kostte het dikwijls wel moeite, hij leerde allerlei verkeerde manieren en ondeugden af. Op school deed hij zijn best.

Zoo werd Jef op den goeden weg geleid.

Later ging hij met vader mee om te leuren. Een jaar nadien werd hij reiziger voor een koopman, die al spoedig zeer tevreden over hem was.

Jef toonde zich ijverig en eerlijk en verdiende goed zijn brood.

Als hij in de Rupelstreek kwam, dacht hij steeds sterk aan die avonturen met den bolhoed.

E I N D E.